

קח א ממי פכ"ג מהל'
כלים הלכה א ופכ"ג
הלכה א:
קח ב שם פכ"ג הל' ג:
קח ג שם הלכה ד:
קח ד שם הלכה ה:
קח ה ממי פ"ה מהל'
סוכה הלכה יד סגג
עשין מג טושי"ע א"ח סי'
חלל טעף א:

רבינו הנגאל

אמות. ומשני רבה לדידי
משום דלא שוו
בשיעוריהו דאורי שיעורו
בטפחים והסכך באמות
לפיכך לא מצטרפו אלא
לדידכו אידי ואידי טפחים
נינהו. ולרבה נהי דלא
שוו בסוכה גדולה אבל
בסוכה קטנה דאין בה
אלא ז' טפחים הלא
נפסלת בה טפחים סכך
פסול. ומשני רבה התם
לגבי סוכה קטנה כיון
דהוי בה ד' טפחים סכך
פסול הויא ליה רובה
דסוכה סכך פסול ובטל
המיעוט ונמצאת כאילו
כולה סכך פסול וליכא
לסוכה כלל. ואקשינן
לרבה וכל היכא דלא
שוו בשיעוריהו לא
מצטרפי והתנן במס'
כלים בפרק כ"ז הבגד
מטמא משום ג' על ג'
למדרס משום ג' על ג'
לטמא מת השק ד' על ד'
טפחים והעור ה' על ה'
מפך ו' על ו' הבגד מטמא
בג' טפחים למדרס
ובשיעור שלש אצבעות
לטמא מת והשק שיעור
טומאתו בד' טפחים ותנן
במעילה פרק ד' בסופו
הבגד והשק השק והעור
העור והמפך מצטרפין זה
עם זה הנה א"ע דשיעור
האי באצבעות ושיעור
האי בטפחים דלא שוו
בשיעוריהו ומצטרפי.
ומשני רבה שאני התם
דקא מפרש טעמא
בסיפא א"ר שמעון מה
טעם הואיל וטמא מושב
ותנן כזה הענין בכלים
פרק כ"ז זה הכלל כל
שחברי לו מן החמור
ממנו טמא מן הקל ממנו
טהור המקצע מכולם טמא
על טפח טמא ומתמיהין
טפח על טפח למאי חזי
ושנינין הואיל וראוי ליתלו
ע"ג חמור דלא חייש
להכי. בסורא מתני
דאמרין אורי פוסל בג'
סכך פסול פוסל בד'
טפחים וכן הלכתא
בפומבדיתא מתנו אמר רב
יהודה אמר שמואל סכך
פסול באמצע הסוכה
בארבעה טפחים מן הצד
בארבע אמות (ורבה)
[ורב] אמר בין באמצע בין
מן הצד בד' אמות.
ומקשינן אדשמואל תנן
נתן עליה נטר שרחה
ארבעה טפחים כשרה
ומשני נטר מן הצד הוא
לפיכך הסוכה כשרה שאין
נפסלת הסוכה מן הצד
אלא בד' אמות. ת"ש ב'
סדינין מצטרפין ב'
נסרין אין מצטרפין ר'
מאיר אומר נסרים
מצטרפין כסדינין בשלמא
לרב מאי מצטרפין
מצטרפין לד' אמות בין
באמצע בין מן הצד אלא
לשמואל באמצע למה לי
מצטרפין אי אית בהו ד'
בלא צירוף פסול הוא אי
דלית בהו ד' קנים בעלמא
נינהו. ומשני מאי
מצטרפין דקתני לעולם
דאית בהו ד' טפחים
ומצטרפין לד' אמות מן
הצד ורב פפא אכרע לה
לשמעתא קמי הא [לעיל דף יד.] דכל היכא דהוה הנסרים ד' טפחים בין לר' מאיר ובין לר' יהודה אין מסככין בהן משום גזרת תקרה דכל היכא דלית בהו ג' על ג' קנים בעלמא נינהו ולדברי הכל כשרה אבל היכא דאית בהו [מג] ועד ד' פלוגתא דרבי מאיר ור' יהודה ר"מ פוסל ור' יהודה מכשיר והלכה כר' יהודה. ת"ש סיככה בנסרים שיש בה ד' טפחים א) מודה ר"מ שאם יש בין נטר לנטר כמלוא נטר שמנח

א) שנת עו. ע"ש עט:
כלים פכ"ז מ"ג. 3) מעילה
י"ח. 2) כלים שם מ"ד,
ד) [לעיל ד.י.] ה) שם,
ו) שם ולקמן לו. 1) י"ח.
ט) כלים ב"ב פ"ב ה"ג.

ליקוטי רש"י

ג' ע"ג ג'. אצל למגע שלש
על שלש והן אצבעות [שבת
ע"ג]. הבגד והשק
מצטרפין. שהצד
משלים שיעור השק, שק
עשוי מנוצה של עזים ושם
ע"ג. הבגד. מנטרף לשק
שקל הימנו מנטרף
לארבעה על ארבעה וכן
כל אחד ואחד מנטרף לקל
הימנו דשק מנטרף לעור
לחמשה על חמשה והעור
למפך לששה על ששה
דהיינו לקל הימנו אצל לא
הקל עם החמור ולהכי
מנה לכו הכי הצד והשק
השק והעור כו' כולן
מנטרפין זו עם זו
[מעילה י"ח.] הוא"ל
וראוין
בושב. אם ירף משנים
יחד לטלאי מרדעה של
חמור כשעורו לענין
מושב כוז אס קצע משנים
מהן וקנן טפח על טפח
לישב עליו מיימנה ליה אצ
הטומאה נמושב הזה
דמיא המקצע מכולן טפח
על טפח טמא מושב
ואמרינן טעמא צפ"ק
דסוכה הואיל וראוי לטלות
ע"ג חמור שאינו מקפיד
אס הוא משני מינין [שבת
ש"ב]. מפני שכשיש בין כולן
או בין שניהם שיעור אי
ראוי ליתמא מושב עליו
הלכך מנטרפין [מעילה
ש"ב]. נתן ע"ג ג' נטר
שהוא רחב ארבעה.
נגמרא מפרש מאן קתני
לה. שני סדינין
מצטרפין. לארבעה
טפחים לפסול סוכה
משום סכך פסול שסיכך
נדבר המקבל טומאה
וסכך פסול צלמנע פוסל
לארבעה [לעיל ד.י.] שני
נסרים אין מצטרפין.
לפסלה דלפילו כולה
מסוככת נהן כשרה ור'
יהודה היא [שם ע"ב].

הגהות וציונים

א) [צ"ל צ"ל צ"ל כ"א
בערוך] [גליין]: 3) [שייך
לקמן ע"א] [גליין]:
ג) צ"ל משום ש"ש
על ש"ש למדרס
ומשום ש"ש על ש"ש
לטמא מת (דפור'):
ד) בתוס' הרא"ש הנוסח
והא דהבגד מטמא:
ה) צ"ל ש"ש (וכ"ה
במעילה): 1) [בגמרא
ורש"י ותוס' שם במעילה
איתא שכן עמד לנוולה
וע"ש שפירושנו נוולה
היא אריגה] [גליין]:
2) צ"ל המטוה (דפור')
וכ"ה ברש"י מעילה י"ח
ע"א):

הבגד ג' ע"ג ג'. משנה היא נמסכת כלים פרק כ"ז [מ"ג] והכי
מיתניא הצגד מטמא משום ג' על ג' [למדרס ומשום ג' על
ג' לטמא מת השק ארבעה על ארבעה והעור חמשה על חמשה
ומפך ששה על ששה שוין למדרס ולטמא מת והשתא הצגד ג' א'
אצבעות על ג' אצבעות לטמא מת
דמרבין לה פרק צמה מדליקין
(שם דף כו:) מדכתיב והצגד לחזי
לעניים אצל מדרס חלוי צמידי לחזי
לישיבה וצפחות מג' טפחים על ג'
טפחים לא חזי אצל שק ועור ומפך
שוין למדרס ולטמא מת: **ותני ע"ג**
הבגד והשק והעור והמפך מצטרפין
זה עם זה. משנה היא פרק קדשי
מוצא נמסכת מעילה (דף י"ח.) וקתני
סיפא א"ר שמעון מ"ט מפני שהן
ראויין ליתמא צמושב והכי תנן
צמעילה הצגד והשק השק והעור
העור והמפך מנטרפין דווקא כסדר
הזה לפי שיעורן קרובין זה לזה אצל
גד ועור או שק ומפך דשיעורן
רחוקים זה מזה אין מנטרפין דווקא
חמור מנטרף לקל ולא קל לחמור
דחתן התם נמסכת כלים (פכ"ז מ"ג)
היה עושה צ' מן הצד ואחד מן
השק שלשה מן השק ואחד מן העור
ארבעה מן העור ואחד מן המפך
טהור חמשה מן המפך ואחד מן העור
ארבעה מן העור ואחד מן השק ג'
מן השק ואחד מן הצד טמא זה הכלל
כל שחיצר לו מן החמור ממנו טמא
מן הקל ממנו טהור ומחוך הכלל
דחתא לרביי משמע דלאו דוקא קתני
מתניתין דמנטרפין כסדר הזה:
כדתנן המקצע מכולן טפח.
משנה היא התם נמסכת

משום שיעורא ולא שיעורא הוא האוי לאו
שיעורא הוא כיון דלא שוו שיעוריהו להדדי
לא מצטרפי אלא לדידכו דאמריתו שיעור
משום הפלגה מה לי איתפלג בסכך פסול
מה לי איתפלג בסכך פסול ואור **אמר ליה**
אביי ולמר נמי נהי דלא שוו שיעוריהו
בסוכה גדולה בסוכה קטנה מי לא שוו
שיעוריהו א"ל התם לאו משום דשוו
שיעוריהו להדדי הוא אלא משום דליתיה
לשיעורא דסוכה הוא וכל היכא דלא שוו
שיעוריהו להדדי לא מצטרפי והתנן * **הבגד**
שרשה על שלשה השק ארבעה על ארבעה
העור חמשה על חמשה מפך ששה על ששה
ותני ע"ג * **הבגד והשק והשק והעור העור**
והמפך מצטרפין זה עם זה התם כדקתני
טעמא אמר רבי שמעון מה טעם הואיל
וראו לטמא מושב כדתנן **המקצע** * **מכולן**
טפח על טפח טמא טפח על טפח למאי חזי
ואמר רבי שמעון בן לקיש משום רבי ינאי
הואיל וראוי (ליטלו) על גבי החמור | **בסורא**
אמרי להא שמעתא בהאי לישנא בנהרדעא
מתנו אמר רב יהודה אמר שמואל * **סכך**
פסול באמצע פוסל בארבעה מן הצד פוסל
בארבע אמות ורב אמר בין מן הצד בין
באמצע בארבע אמות תנן * **נתן עליה נטר**
שהוא רחב ארבעה טפחים כשרה בשלמא
לרב דאמר בין באמצע בין מן הצד בארבע
אמות משום הכי כשרה אלא לישמואל דאמר
באמצע בארבעה אמאי כשרה הכא במאי
עסקינן מן הצד תא שמע * **שני סדינין**
מצטרפין שני נסרים אין מצטרפין רבי מאיר
אומר נסרים כסדינין בשלמא להך לישנא
דאמר רב בין באמצע בין מן הצד בארבע
אמות מאי מצטרפין מצטרפין לד' אמות אלא
להך לישנא דאמר רב באמצע בארבעה
היכי דמי אי דאית בהו ד' למה להו אצטרופי
אי דלית בהו ד' קניא בעלמא נינהו לעולם
דאית בהו ארבעה ומאי מצטרפין מצטרפין
לארבע אמות מן הצד ת"ש * **סככה בנסרין**
של ארז שיש בהן ד' דברי הכל פסולה אין
בהן ד' רבי מאיר פוסל ורבי יהודה מכשיר
ומודה

צמתיתא תנא הואיל וראוי לקוללי תאנים ופירש צערוך ראוי אוחו
משהו לאורגים כשהן מחליקין את המטות¹ של אריגה צקוצין או צסוס
דבר כדי לחזק כורך משהו צגד על אצבע ומחליק את הטוי ואוחו
סמרטוט שעל אצבעו משמר אצבעו שאין החוט מחמכו ואוחו ככורך
צאצבעו קרוי נוולא וראוי נמי לקוללי תאנים אוחן שמצקעין את
התאנים ומולחין אוחן כורכין משהו על אצבען שלא ידבק
בשומן התאנים:

גזרת תקרה שאפילו כולה מסוככת צנסרים כשרה ורבי יהודה קאמר לה דלית ליה מסככין צנסרים: רבי מאיר אומר אף נסרים.
מנטרפין לשיעור סכך פסול לפוסלה: ה"ג בשלמא להך לישנא דאמר רב בין באמצע בין מן הצד בארבע אמות מאי מצטרפין בו. לקא
סלקא דעתך צלמנע קאמר ולרב איבעי לן לאוקמה צנסרים שיש צהן ד' כדלוקי רב לעיל² פלוגתיהו דרבי יהודה ורבי מאיר ורבי מאיר
לטעמיה דאמר אין מסככין צנסרים ומאי מנטרפין דקאמר רבי מאיר מנטרפין לארבע אמות לשיעור סכך פסול: א"א להך לישנא דאמר
רב באמצע בארבעה טפחים. כדלשכחניהו רבה לרבנן דרבי מאיר הכי האי מנטרפין דרבי מאיר הכי דמי דרבי מאיר הכי דמי דרבי מאיר הכי דמי
ארבעה למה להו צירוף ואי דלית צהו ארבעה קנין בעלמא נינהו דהא רב הוא דאמר צשמעתא דלעיל צנסרים שאין צהן ארבעה דברי
הכל כשרה. ולשמואל ליכא לאוחוצי מינה דשמואל לטעמיה דאמר צנסרים שאין צהן ד' מחלוקת ומוקי להא צנסרין שאין צהן ארבעה
ומאי מנטרפין מנטרפין לארבעה טפחים דלדידיה ליכא למיפרך קנין בעלמא נינהו: ² **ומודה רבי מאיר.** צכל אלו שהוא פוסל
צהן

אבל היכא דאית בהו [מג] ועד ד' פלוגתא דרבי מאיר ור' יהודה ר"מ פוסל ור' יהודה מכשיר והלכה כר' יהודה. ת"ש סיככה בנסרים שיש בה ד' טפחים א) מודה ר"מ שאם יש בין נטר לנטר כמלוא נטר שמנח